

АНТИКРИЗОВЕ УПРАВЛІННЯ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ БАНКІВ

ANTI-CRISIS MANAGEMENT IN PROVIDING FINANCIAL STABILITY OF THE BANKING

УДК 658.012.4:336.71

Коваленко В.В.

д.е.н., професор,
професор кафедри банківської справи
Одеський національний економічний
університет

Ситник М.А.

магістрант
Одеський національний економічний
університет

У статті розглянуто проблеми антикризового управління та його місця у забезпеченні фінансової стійкості банків. Надано визначення фінансової стійкості та антикризового управління. Представлено класифікацію чинників, що впливають на фінансову стійкість банків. Запропоновано науково-методичний підхід до визначення глибини кризи в банку. Розглянуто основні антикризові заходи для подолання симптомів кризи.

Ключові слова: антикризове управління, фінансова стійкість, криза, банкрутство, банк, ліквідність, платоспроможність, капітал.

В статье рассмотрены проблемы антикризисного управления и его места в обеспечении финансовой устойчивости банков. Предоставлено определение финансовой устойчивости и антикризисного управления. Представлена классификация факторов, влияющих на финансовую

устойчивость банков. Предложен научно-методический подход к определению глубины кризиса в банке. Рассмотрены основные антикризисные меры для преодоления симптомов кризиса.

Ключевые слова: антикризисное управление, финансовая устойчивость, кризис, банкротство, банк, ликвидность, платежеспособность, капитал.

The article deals with the problems of crisis management and its place in ensuring financial stability of banks. The definition of financial stability and crisis management is provided. The classification of factors influencing financial stability of banks is presented. The scientific-methodical approach to determining the depth of crisis in a bank is offered. The main anti-crisis measures to overcome the crisis symptoms are considered.

Key words: crisis management, financial stability, crisis, bankruptcy, bank, liquidity, solvency, capital.

Постановка проблеми. Банківська система віддзеркалює фінансово-економічний стан країни, яка першою реагує як на піднесення економіки, так і на її спад. Надання банками повноцінних послуг і висока рентабельність банківських установ можливі тільки в умовах загальної фінансової стійкості економіки. Чим вище її стійкість, тим стабільніше банківська система. Банки ж можуть виступати причиною погіршення стану економіки.

Розвиток банківської системи може бути забезпечений за допомогою комплексної та ефективної її діяльності, тобто дотримання всіх законодавчих та нормативних вимог щодо її існування. У зв'язку з цим серед багатьох інструментів, що використовуються в діяльності банку, доцільно виділити ті, що застосовуються до відповідної ситуації, яка склалась у банку. Антикризові інструменти виступають захистом від явищ, які виникають у діяльності банку, що спричиняють дестабілізуючий вплив на фінансовий стан банку; новими засобами вдосконалення антикризової роботи в банку; реакцією на відомі, але особливо актуальні сьогодні процеси.

Зазначене актуалізує необхідність розроблення системи антикризового управління фінансовою стійкістю банків на основі визначення її принципів, функцій, завдань, пакета випереджальних антикризових інструментів та методів, з реалізацією яких є можливим досягнення стійкого розвитку банків.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблемам антикризового управління та забезпеченню фінансової стійкості банків приділяється

значна увага як вітчизняних, так і зарубіжних учених. Серед вітчизняних науковців, які займаються дослідженням цієї проблеми, необхідно виділити таких, як А. Алексєнко, О. Барановський, І. Бланк, Г. Бондарева, В. Василенко, А. Гриценко, Ж. Довгань, О. Дзюблюк, М. Зверяков, Н. Корєцька, В. Корнєєв, В. Костриченко, В. Кочетков, Л. Кузнєцова, О. Крухмаль, В. Міщенко, С. Науменкова, Л. Перехрест, О. Пернарівський, Л. Примостка, Ю. Ребрик, Л. Ситник, А. Степаненко, М. Сугоняк, О. Терещенко, О. Шевцова, З. Шершньова, Н. Шелудько, Н. Шульга.

Постановка завдання. Метою дослідження є розробка теоретичних та методичних положень щодо антикризового управління фінансовою стійкістю банків і практичних рекомендацій стосовно використання методів та інструментів, що дають змогу попередити та подолати кризові явища.

Виклад основного матеріалу дослідження. Банківська криза, яка розпочалась у 2014 р. і триває в умовах сьогодення, спричинена загостренням низки проблем, ключовими з яких є, по-перше, наявні інституційні та структурні диспропорції в економіці України, по-друге, нестабільність грошово-кредитного ринку в умовах девальвації гривні та переходу з 2016 р. на монетарний режим, який ґрунтується на інфляційному таргетуванні з недотриманням задекларованих цільових орієнтирів інфляції, по-третє, латентні проблеми банківського сектору, які пов'язані не лише з фінансовими втратами внаслідок анексії Криму та військових дій на сході України, але й з негативною динамікою росту простроченої заборгованості, доларизацією

кредитів, необхідністю формування резервів під ризикові активи тощо [1, с. 525].

Попри вживання в теорії та практиці банківництва терміна «антикризове управління», його сутність науковці визначають по-різному (табл. 1).

Під фінансовою стійкістю банківської системи автори статті розуміють її здатність як системного утворення в динамічних умовах ринкового середовища протистояти дії зовнішніх та внутрішніх загроз, забезпечувати надійність збереження та повернення вкладів юридичних та фізичних осіб, своєчасно виконувати власні зобов'язання з метою реалізації цільових орієнтирів грошово-кредитної політики та забезпечення фінансової безпеки держави [7, с. 8].

Провівши аналіз наукових публікацій щодо визначення чинників, які спричиняють виникнення фінансово нестійкого стану банків України, автори статті класифікували їх на зовнішні та внутрішні (рис. 1).

Задля нівелювання негативного впливу зазначених чинників на фінансову стійкість необхідно вжити антикризових заходів. Доцільно розглядати три види антикризового управління фінансовою стійкістю банків, а саме передкризове управління (для своєчасного виявлення й ухвалення рішень для запобігання кризам, що передбачає систему профілактичних заходів); управління в умовах кризи, що передбачає стабілізацію нестійких станів та оцінювання кризової ситуації, виявлення факторів, що зумовили виникнення кризи, вивчення слабких і сильних сторін установи, оцінювання потенційних можливостей щодо подолання кризи, пошук шляхів мінімізації негативних її наслідків, відновлення фінансової стійкості; управління процесами виходу з кризи, що здійснюються для мінімізації втрат і втрачених можливостей під час виведення установи з кризи, обґрунтування стра-

тегічної програми виходу з кризи, оперативного виявлення відхилень фактичних результатів реалізації програм оздоровлення від передбачених стратегічною програмою і розроблення системи заходів щодо їх ліквідації [10, с. 53].

Варто зазначити, що нині, в умовах нестабільності, управління будь-яким суб'єктом господарювання, зокрема банком, має бути антикризовим. Обґрунтування антикризових заходів має базуватись на системі показників, яка б давала змогу здійснювати кількісне та якісне оцінювання глибини кризових явищ у банківській системі та окремих банках [11, с. 260].

В монографії [12] наведено методику щодо оцінювання глибини кризових явищ на підприємстві. Проте варто зауважити, що методичні засади оцінювання кризових явищ у банківських установах з точки зору їх глибини та антикризового регулювання залишаються недостатньо розробленими, а специфіка банківської діяльності не дає змогу імплементувати досвід інших галузей економіки без суттєвих доопрацювань.

Для прогнозування ймовірності банкрутства банків використано науково-методичний підхід до визначення послідовності етапів розгортання фінансової кризи та її глибини на прикладі ПАТ «Альфа-Банк». Для цього обґрунтовано систему показників, що представлена в табл. 2.

Показники, що наведено в табл. 2, відображають теоретичне припущення щодо видів та стадій фінансової кризи в банківській діяльності, а саме накопичення передумов негативного впливу ризиків, реалізацію ризикових подій, кризи ліквідності, платоспроможності, рентабельності та достатності власного капіталу і фінансових результатів для покриття очікуваних збитків.

Перша група показників характеризує активність (агресивність) діяльності банку (рис. 2).

Таблиця 1

Сучасні підходи до розуміння сутності антикризового управління в банку

Автор	Визначення
О. Афанасьєва [2]	Управління, яке спрямоване на передбачення небезпеки кризи, аналіз її симптомів та усунення загроз появи кризових ситуацій, а в разі їх появи – аналіз та вжиття швидких заходів ліквідаційного характеру з найменшими втратами та негативними наслідками.
О. Барановський [3]	Система управління, що має всебічний характер та спрямована на попередження та усунення несприятливих явищ, з використанням наявних ресурсів та потенціалу банку або реалізацією спеціальних процедур (таких як санація, реструктуризація, банкрутство, ліквідація).
В. Вовк [4, с. 42]	Комплекс заходів щодо виявлення кризоутворюючих факторів, профілактики, своєчасної діагностики, попередження та нейтралізації кризових явищ, спрямований на досягнення цілей стратегії та прогресивний розвиток.
Л. Перехрест, В. Бриштін [5, с. 246]	Фінансові відносини, що є комплексною системою управлінських заходів щодо діагностики, попередження, нейтралізації та подолання кризових явищ з метою підвищення рівня фінансової безпеки, зниження наслідків ураження кризою та подальшого розвитку банку шляхом використання всього потенціалу сучасного менеджменту.
Ю. Ребрик [6, с. 204]	Процес застосування відповідних економічних та соціальних процедур з профілактики і/або оздоровлення банку з метою запобігання чи підвищення його платоспроможності.

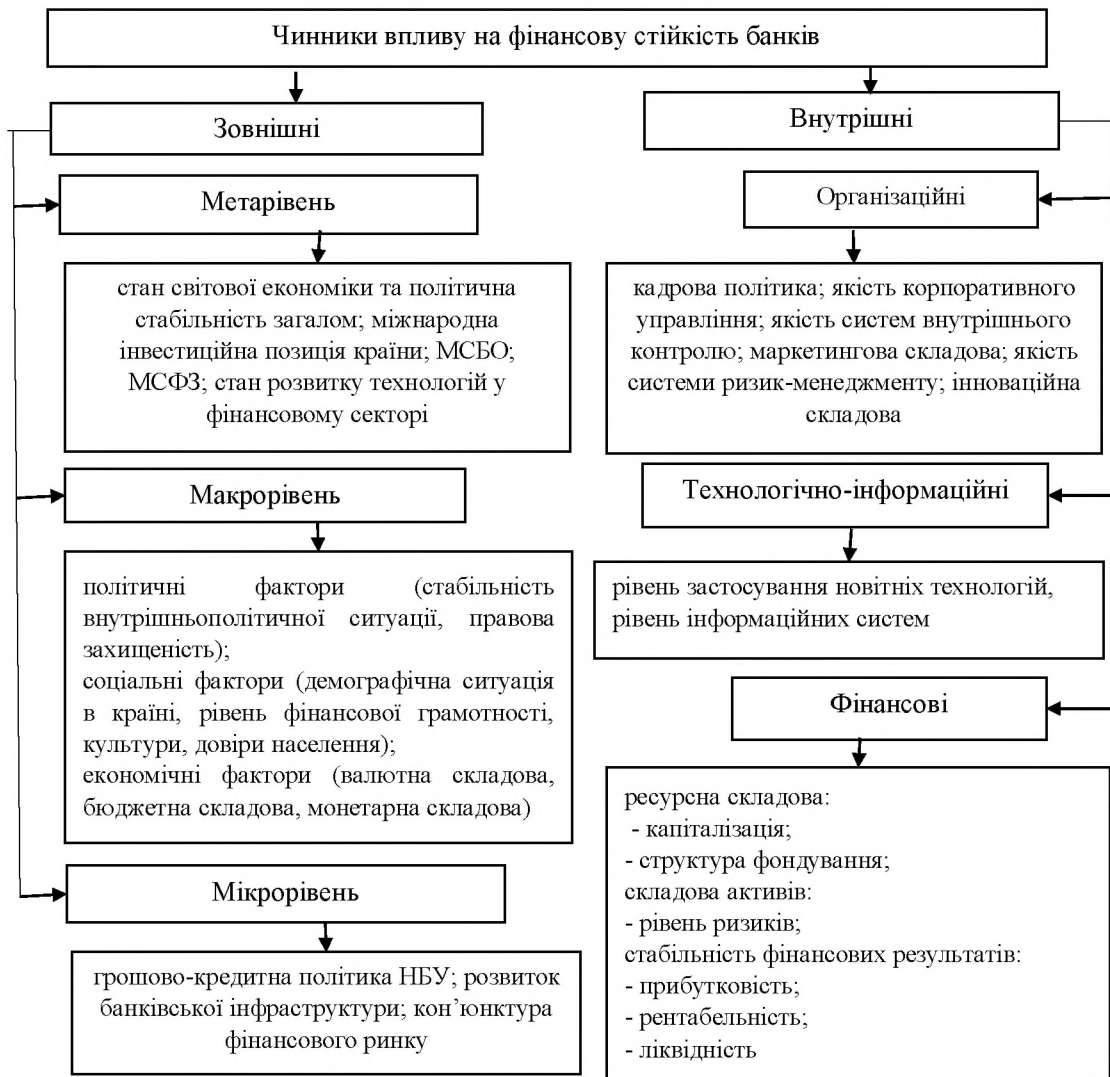


Рис. 1. Класифікація чинників, що впливають на фінансову стійкість банків

Джерело: систематизовано авторами за матеріалами [8–10]

Як свідчать дані рис. 2, банк ПАТ «Альфа-Банк» веде агресивну політику по відношенню до кредитування суб'єктів економічної діяльності. Теоретичне значення показників кредитної експансії становить 0,6 та 0,8 відповідно. За аналізований період зазначені показники перевищували теоретичне значення. Зазначене пов'язане з тим, що кредитна діяльність ПАТ «Альфа-банк» переважно спрямована на кредитування юридичних осіб. При цьому частка споживчого кредитування в кредитному портфелі банку має незначну вагу. Частка високоліквідних активів за аналізований період перебуває в межах нормативного значення, що свідчить про виважену політику банку щодо управління грошовими потоками, які не приносять дохід.

Значення показника фінансового важеля перевищує теоретичне значення, що свідчить про наявність достатнього розміру капіталу банку на покриття ризиків за активними операціями. Щодо

залучення міжбанківських кредитів на покриття зобов'язань банку, то слід відзначити, що ПАТ «Альфа-банк» практично використовує цей грошовий потік для покриття короткострокових зобов'язань та не є агресивним для фінансової політики.

Щодо залучення та розміщення коштів в іноземній валюті, то слід звернути увагу на те, що їх частка досить висока, але це пов'язане з потребами юридичних осіб в отриманні кредитів в іноземній валюті для проведення ними зовнішньоекономічної діяльності.

Друга група показників характеризує ризиковість діяльності банку (рис. 3).

За даними рис. 3 можна зробити висновок про те, що кредитний ризик та ризик активів значно перевищують теоретичні значення. Зазначене пов'язане з політикою банку щодо розширення активних операцій для підвищення процентного доходу.

Третя група показників – це показники, що характеризують ліквідність ПАТ «Альфа-банк» (рис. 4).

Система показників оцінювання стадії та глибини кризових явищ у банках

№	Умовні позначення	Назва	Порядок розрахунку	Теоретичне значення
Активність/агресивність				
1	KKE1	Коефіцієнти кредитної експансії	Кредити клієнтам / чисті активи	Не більше 0,6
2	KKE2		Кредити клієнтам / кошти клієнтів	Не більше 0,8
3	CL/KP	Частка споживчих позичок	Споживчі позички / кредити клієнтам	Чим більше, тим більше рівень ризику
4	HQLA/NA	Частка високоліквідних активів	Грошові кошти та їх еквіваленти / чисті активи	Не менше 0,1
5	E/NA	Фінансовий важіль	Власний капітал / чисті активи	Не менше 0,1
6	IbL/L	Частка міжбанківських позичок	Кошти банків / зобов'язання	Не більше 0,2
7	Lfc/TL	Частка позичок в іншій валюті до кредитів клієнтам		Чим більше, тим більше рівень ризиковості
8	Dfc/TD	Частка депозитів в іншій валюті до коштів клієнтів		
Ризикованість				
9	Crisk	Рівень кредитного ризику	Резерви за позичками / кредити клієнтам	Не більше 0,05
10	Arisk	Рівень ризику активів	Резерви за активами / загальні активи	
11	Ferisk	Рівень валютного ризику	(Активи в іншій валюті – зобов'язання в іншій валюті) / власний капітал	Чим більше, тим більше рівень ризику
Ліквідність				
12	HQLA/CD	Рівень миттєвої ліквідності	Високоліквідні активи / кошти клієнтів до запитання	Нормативне – не менше 0,2; теоретичне → 1
13	LA(1-2)/CD	Достатність активів первинної та вторинної ліквідності	Активи первинної та вторинної ліквідності / кошти до запитання	Теоретичне → 1
Платоспроможність				
14	LA/CD	Достатність ліквідних активів	Ліквідні активи / кошти клієнтів до запитання	Більше 1
15	LA/L		Ліквідні активи / зобов'язання	Теоретичне → 1
16	E/FA	Достатність капіталу для фондування постійних активів	Власний капітал / (основні засоби + нематеріальні активи + вкладення в АК та ДК)	Більше 1
Рентабельність				
17	ROA	Віддача активів	Фінансовий результат / активи	Не менше 0,01
18	ROE	Віддача власного капіталу	Фінансовий результат / власний капітал	Не менше 0,1
19	ROSE	Віддача статутного капіталу	Фінансовий результат / статутний капітал	Не менше 0,15
20	NIM	Чиста процентна маржа	Чистий процентний дохід (ЧПД) / робочі активи	Не менше 0,03
21	SPREAD	Спред	Ставка розміщення – Ставка залучення	Не менше 0,03
22	E1	Достатність доходів	ЧПД / витрати на формування резервів	Більше 1
23	E2		(ЧПД + ЧКом.д) / загальнобанківські витрати	Більше 1,5
Адекватність власного капіталу та доходів для покриття ризиків				
24	RAM	Маржа, скоригована на ризики	(ЧПД – витрати на формування резервів) / робочі активи	Не менше 0,03
25	E/EL	Достатність власного капіталу для покриття очікуваних збитків	Власний капітал / резерви за активними операціями	Не менше 1; емпіричне → 1

Джерело: складено авторами з використанням матеріалів [11–13]

За показниками ліквідності банк ПАТ «Альфа-банк» повністю забезпечує виконання власних зобов'язань перед кредиторами та клієнтами. Запас ліквідності значно перевищує теоретичне та нормативне значення.

Четверта група показників характеризує платоспроможність банку (рис. 5).

Дані, представлені на рис. 5, свідчать про те, що банк ПАТ «Альфа-банк» можна вважати платоспроможним за аналізований період.

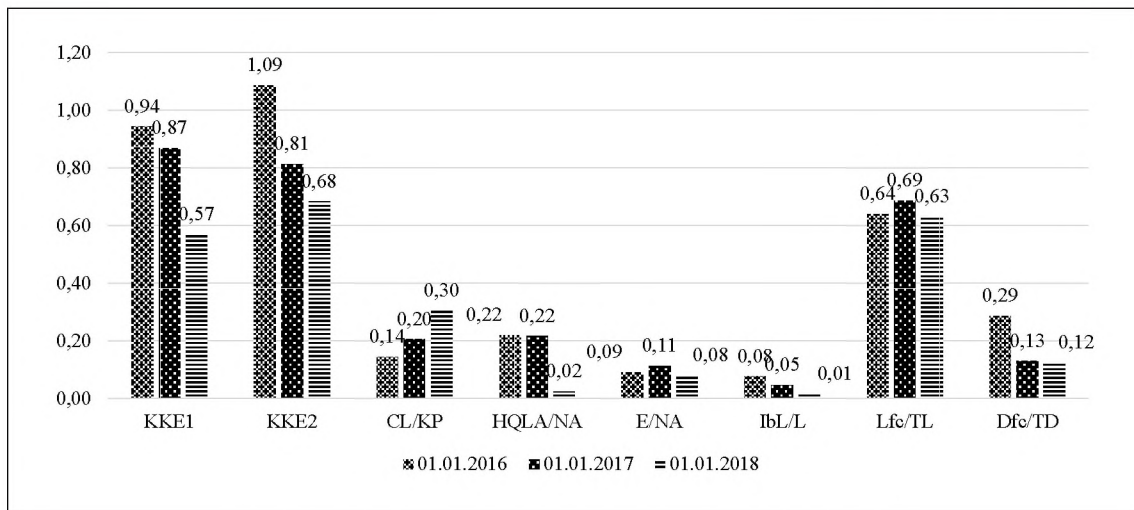


Рис. 2. Динаміка показників активності (агресивності) банку ПАТ «Альфа-Банк» за 2015–2017 роки

Примітка: KKE1 – коефіцієнт кредитної експансії 1; KKE2 – коефіцієнт кредитної експансії 2; CL/KP – частка споживчих кредитів; HQLA/NA – частка високоліквідних активів; E/NA – фінансовий важіль; IBL/L – частка між-банківських кредитів; Lfc/TL – частка позичок в іноземній валюті до кредитів клієнтам; Dfc/TD – частка депозитів в іноземній валюті до коштів клієнтів

Джерело: розраховано авторами

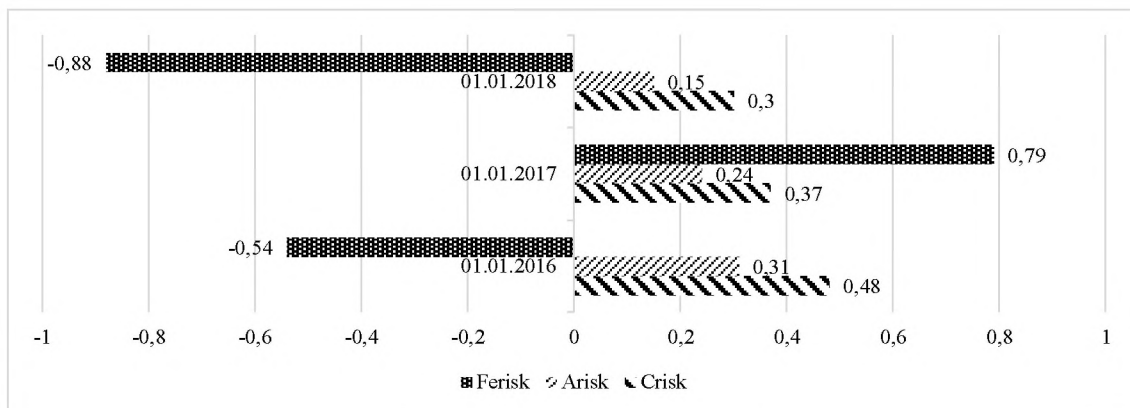


Рис. 3. Динаміка показників ризиковості діяльності банку ПАТ «Альфа-банк» за 2015–2017 роки

Примітка: Crisk – рівень кредитного ризику; Arisk – рівень ризику активів; Ferisk – рівень валютного ризику

Джерело: розраховано авторами

П'ята група показників характеризує ефективність системи управління банком (рис. 6).

Як свідчать дані рис. 6, рентабельність ПАТ «Альфа-банк» у 2015–2016 роках набувала від'ємних значень, що пов'язане з отриманням банком збитків. У 2017 році вони перебувають в межах теоретичного значення, що свідчить про виважену політику керівництва банку для завоювання конкурентних позицій на ринку банківських послуг.

Шоста група показників характеризує адекватність власного капіталу та доходів для покриття ризиків (рис. 7).

Як свідчать дані рис. 7, адекватність капіталу ПАТ «Альфа-банк» перебуває в межах теоретич-

ного значення, при цьому маржа, скоригована на ризики, викликає занепокоєння з точки зору витратності банківського бізнесу.

Залежно від отриманих значень показників та глибини фінансової кризи визначимо основні напрями антикризових заходів, які наведені в монографії М. Зеврякова, О. Зверякова [11, с. 287].

За отриманими результатами можна визначити, що глибина кризи у ПАТ «Альфа-банк» вважається початковою за фінансовими результатами та передкризовою за ступенем ліквідності.

Висновки з проведеного дослідження. На перших стадіях основним напрямом антикризової політики є попереджувальні заходи, тобто стриму-

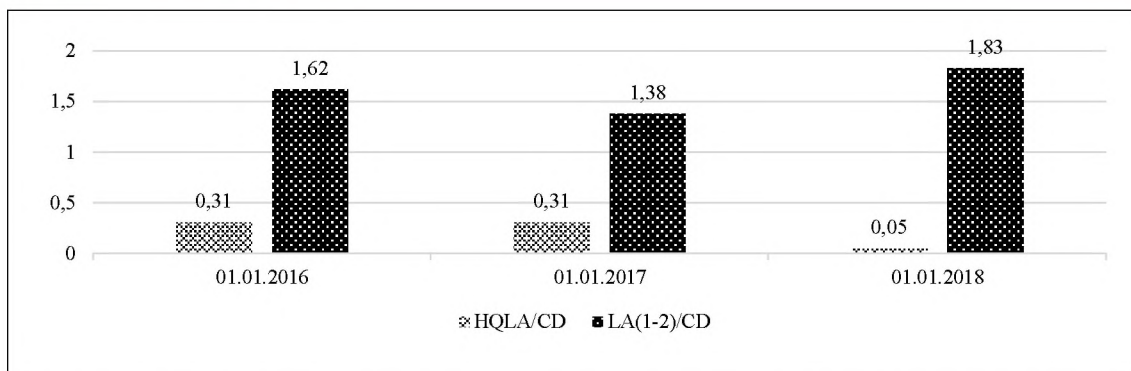


Рис. 4. Динаміка показників ліквідності діяльності банку ПАТ «Альфа-банк» за 2015–2017 роки

Примітка: HQLA/CD – показник миттєвої ліквідності; LA(1-2)/CD – достатність активів первинної та вторинної ліквідності

Джерело: розраховано авторами

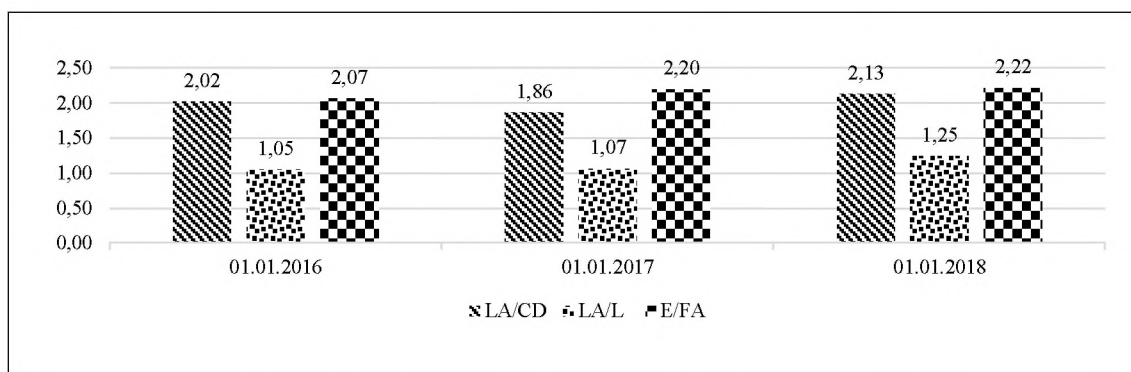


Рис. 5. Динаміка показників платоспроможності діяльності банку ПАТ «Альфа-банк» за 2014–2016 роки

Примітка: LA/CD, LA/L – достатність ліквідних активів; E/FA – достатність капіталу для фінансування постійних активів

Джерело: розраховано авторами

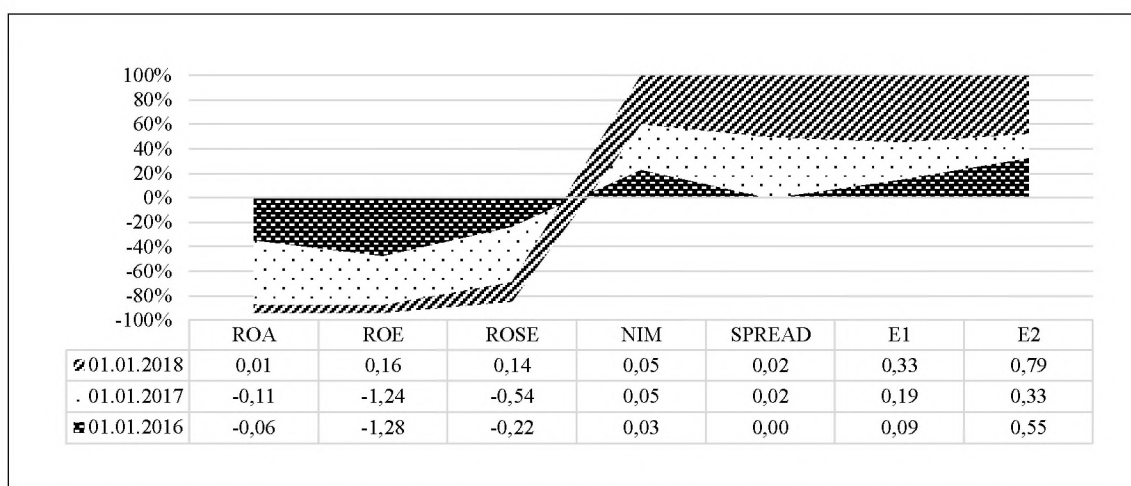


Рис. 6. Динаміка показників рентабельності діяльності банку ПАТ «Альфа-банк» за 2015–2017 роки

Примітка: ROA – віддача активів, ROE – віддача капіталу, ROSE – віддача статутного капіталу, NIM – чиста процентна маржа, SPREAD – спред, E1, E2 – достатність доходів

Джерело: розраховано авторами

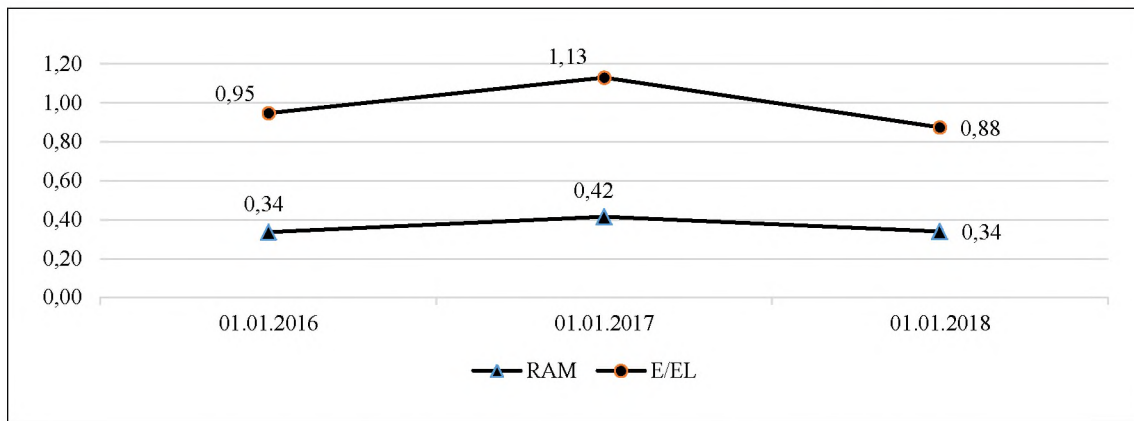


Рис. 7. Динаміка адекватності власного капіталу та доходів для покриття ризиків ПАТ «Альфа-банк» за 2015–2017 роки

Примітка: RAM – маржа, скоригована на ризики, E/EL – достатність власного капіталу для покриття очікуваних збитків

Джерело: розраховано авторами

вання агресивного розвитку, вибір стратегії якісного зростання, а не максимізації ринкової частки; забезпечення формування захисного буфера власного капіталу шляхом створення загальних резервів з отриманого прибутку.

Основними напрямками антикризової політики банку є передусім збереження ліквідності та робота з проблемними активами. З огляду на незначний обсяг інвестиційних операцій останнє стосується передусім банківських позичок. До основних методів управління проблемними позичками можна віднести активізацію претензійно-позовної роботи банку по цьому кредиту, реструктуризацію, списання кредиту, продаж проблемного кредиту третій особі.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Жовтнецька Я. Антикризове управління у системі забезпечення фінансової безпеки банків. Глобальні та національні проблеми економіки. 2017. Вип. 15. С. 525–528.
2. Афанасьєва О. Методологічне підґрунтя реалізації системного підходу до антикризового управління. Вісник Академії митної служби України. Серія «Економіка». 2009. № 1. С. 138–144.
3. Барановський О. Антикризові заходи урядів і центральних банків зарубіжних країн. Вісник Національного банку України. 2009. № 4. С. 8–19.
4. Вовк В. Забезпечення фінансової стійкості банківської системи в умовах кризи. Фінанси, банки, інвестиції. 2011. № 2. С. 41–44.
5. Перехрест Л., Бриштіна В. Антикризове управління як чинник підвищення рівня фінансової безпеки банків. Гроші, фінанси і кредит. 2010. С. 245–249.
6. Ребрик Ю. Система антикризового управління в банку. Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України. 2009. № 2 (76). С. 204–210.
7. Коваленко В. Стратегічне управління фінансовою стійкістю банківської системи: методологія

і практика: монографія. Суми: ДВНЗ «УАБС НБУ», 2010. 228 с.

8. Коваленко В. Методичні підходи до визначення рівня фінансової стійкості банківської системи. Актуальні проблеми економіки. 2011. № 7. С. 235–236.

9. Довгань Ж. «Базель III» у забезпеченні фінансової стійкості банківської системи. Вісник УБС НБУ. 2011. № 1. С. 224–294.

10. Пшик Б. Антикризове управління у фінансовій діяльності банку: теоретико-методологічні аспекти. Вісник Університету банківської справи. 2017. № 1 (28). С. 50–54.

11. Зверяков М. Антикризове управління фінансовою стійкістю банку в умовах економічних дисбалансів: монографія. Одеса: ОНЕУ, 2015. 418 с.

12. Гудзь Т. Система раннього виявлення та подолання фінансової кризи підприємств: монографія. Полтава: РВЦ ПУСКУ, 2007. 166 с.

13. Гайдукович Д. Підходи до оцінювання антикризової фінансової стійкості банків. Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики. 2018. Т. 2. № 25. С. 4–10.

REFERENCES:

1. Zhovtnecjka Ja. (2017) Antykryzove upravlinnja u systemi zabezpechennja finansovoji bezpeky bankiv [Anticrisis management in the system of financial security of banks]. Globalni ta nacionalni problemy ekonomiky. – Vol. 15, pp. 525–528 (in Ukrainian).
2. Afanasjjeva O. (2009) Metodologichne pidgruntja realizaciji systemnogho pidkhodu do antykryzovogho upravlinnja [Methodological basis for the implementation of a systematic approach to crisis management]. Visnyk Akademiji mytnoji sluzhby Ukrainy. Serija "Ekonomika", No. 1, pp. 138–144 (in Ukrainian).
3. Baranovskij O. (2009) Antykryzovi zachody urjadiv i centralnykh bankiv zarubizhnykh krajn [Anticrisis measures of governments and central banks of foreign countries] Visnyk Nacionalnogho banku Ukrainy, No. 4, pp. 8–19 (in Ukrainian).

4. Vovk V. (2011) Zabezpechennja finansovoi stijkosti bankivskoji systemy v umovakh kryzy [Ensuring financial stability of the banking system in a crisis]. *Finansy, banky, investyciji*, No. 2, pp. 41–44 (in Ukrainian).
5. Perekhrest L., Bryshtina V. (2010) Antykryzove upravlinnja jak chynnyk pidvyshhennja rivnja finansovoi bezpeky bankiv [Anticrisis management as a factor in raising the level of financial security of banks]. *Ghroshi, finansy i kredyt*, pp. 245–249 (in Ukrainian).
6. Rebyrk Ju. (2009) Systema antykryzovogho upravlinnja v banku [System of crisis management in the bank. Socio-economic problems of the modern period of Ukraine]. *Socialjno-ekonomichni problemy suchas-nogho periodu Ukrajinjy*, 2009, No. 22 (76), pp. 204–210 (in Ukrainian).
7. Kovalenko V. (2010) Strategichne upravlinnja finansovoi stijkosti bankivskoji systemy: metodologhija i praktyka [Strategic management of financial stability of the banking system: methodology and practice]. Sumy: DVNZ "UABS NBU", 228 p. (in Ukrainian).
8. Kovalenko V. (2011) Metodychni pidkhody do vyznachennja rivnja finansovoi stijkosti bankivskoji systemy [Methodical approaches to determining the level of financial stability of the banking system] *Aktualni problemy ekonomiky*, No. 7, pp. 235–236 (in Ukrainian).
9. Dovghanj Zh. (2011) "Bazelj III" u zabezpechenni finansovoi stijkosti bankivskoji systemy [Basel III in ensuring the financial stability of the banking system]. *Visnyk UBS NBU*, No. 1, pp. 224–294 (in Ukrainian).
10. Pshyk B. (2017) Antykryzove upravlinnja u finansovij dijalnosti banku: teoretyko-metodologhichni aspekty [Anti-crisis management in the Bank's financial activities: theoretical and methodological aspects] *Visnyk universytetu bankivskoji spravy*, No. 1 (28), pp. 50–54 (in Ukrainian).
11. Zvjerjakov M., Zvjerjakov O. (2015) Antykryzove upravlinnja finansovoi stijkosti banku v umovakh ekonomichnykh dysbalansiv [Anticrisis management of financial stability of the bank in conditions of economic imbalances] *Odesa: ONEU*, 418 p. (in Ukrainian).
12. Ghudzj T. (2007) Systema rannjogho vyjavlennja ta podolannja finansovoi kryzy pidpryjemstv [System of early detection and overcoming of the financial crisis of enterprises]. *Poltava: RVC PUSKU*, 166 p. (in Ukrainian).
13. Ghajdukovyh D. (2018) Pidkhody do ocinjuvan-nja antykryzovoi finansovoi stijkosti bankiv [Approaches to the assessment of the anti-crisis financial stability of banks] *Finansovo-kredytna dijalnistj: problemy teoriji ta praktyky*, Vol. 2. (25), pp. 4–10 (in Ukrainian).

Kovalenko V.V.

Doctor of Economic Sciences, Professor,
Professor at Department of Banking
Odessa National University of Economics

Sytnyk M.A.

Student
Odessa National University of Economics

ANTI-CRISIS MANAGEMENT IN PROVIDING FINANCIAL STABILITY OF THE BANKING

The article deals with the problems of crisis management and its place in ensuring financial stability of banks. The article substantiates that the banking system reflects the financial and economic state of the country, which is the first to respond both to the rise of the economy and its approaching decline.

It is proved that the anti-crisis instruments serve to protect the phenomena that arise in the activities of the bank, which cause a destabilizing effect on the financial condition of the bank; new means of improving anti-crisis work in the bank; reaction to well-known, but especially topical processes today. This topic is especially relevant in the context of the modern development of banking business.

The purpose of the study is to develop theoretical and methodological provisions on crisis management of financial stability of banks and practical recommendations for the use of methods and tools that can prevent and alleviate crisis phenomena.

The scientific approaches to the definition of "heat crisis" and "financial stability" are analyzed. Classification of factors influencing financial stability of banks is offered.

Authors of the article are suggested it is advisable to consider three types of crisis management of financial stability of banks. There are: pre-crisis management; crisis management, which involves stabilization of unstable states and assessing the crisis situation, identifying the factors that predetermined the crisis, studying the weak and strong points of the institution, assessing potential opportunities to overcome the crisis, finding ways to minimize its negative consequences, restoring financial stability; management of crisis management processes, which is carried out to minimize losses and lost opportunities during the withdrawal of the institution from the crisis, justify the strategic crisis management program, detect the deviations of the actual results of the implementation of health improvement programs from the strategic program and elaborate a system of measures to eliminate them.

The authors of the paper propose a methodical approach to assessing the depth of the crisis and the use of anti-crisis measures on an example of "Alpha-Bank".